

บันทึก

เรื่อง การร้องปัญหาการจ่ายเงินเดือนของ พ.ต.ท.มานะ จารักษ์

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือที่ กค.๐๕๐๓/๒๖๐๘๔ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมตำรวจได้วางฎีกาเบิกเงินเดือนให้แก่ พ.ต.ท.มานะ จารักษ์ ซึ่งกรมบัญชีกลางเห็นว่า การเบิกจ่ายเงินเดือนกรณีนี้ยังมีปัญหา จึงได้คืนฎีกาไปก่อน และได้พิจารณาเรื่องจากเอกสารประกอบฎีกาดังกล่าว โดยกรมตำรวจมิได้ทำเรื่องหารือมาแต่อย่างใด ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑. กรมตำรวจมีคำสั่งที่ ๗๑๑/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๐ สั่งพักราชการ พ.ต.ท.มานะ จารักษ์ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๐ ในกรณีต้องหาร่วมกับพวกสะสมกำลังพลและอาวุธสมคบกันเป็นกบฏ เหตุเกิดระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๐

๒. นายกรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๑๙ สั่งลงโทษจำคุก พ.ต.ท.มานะ ๒๐ ปี ตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ ๔/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๐ แต่กรมตำรวจมิได้พิจารณาสั่งการอื่นใดให้สอดคล้องกับคำสั่งนายกรัฐมนตรีในระหว่างที่ พ.ต.ท.มานะ ต้องโทษจำคุกตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีนั้น

๓. ต่อมาได้มีพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการอันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ระหว่างวันที่ ๒๕ และวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ พ.ศ. ๒๕๒๐ ให้บรรดาการกระทำอันเป็นความผิด ไม่เป็นความผิดอีกต่อไป และให้ผู้กระทำความผิดซึ่งถูกลงโทษ พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และถ้าผู้นั้นรับโทษอยู่ ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คือ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๐ พ.ต.ท.มานะ จึงพ้นโทษจำคุกตั้งแต่วันที่ดังกล่าว

๔. กรมตำรวจได้มีคำสั่งที่ ๙๗๘/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ว่า ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีกล่าวหา พ.ต.ท.มานะ กับพวกว่าเป็นกบฏนั้น ได้มีพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแล้ว ในทางวินัยจึงถือว่าไม่มีความผิด ประกอบกับการสอบสวนทางวินัยไม่มีพยานหลักฐานว่ากระทำความผิด จึงให้ระงับการลงโทษ และให้ผู้ถูกสั่งพักราชการกลับเข้ารับราชการตามเดิมเงินเดือนระหว่างพักราชการเบิกจ่ายให้เต็ม ต่อมากรมตำรวจได้มีคำสั่งที่ ตร.๙๙๐/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ยกเลิกคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ และได้มีการสอบสวนเพิ่มเติม

๕. กรมตำรวจได้เสนอผลการสอบสวนต่อกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเมื่อนำเข้าเสนอ อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทยแล้ว มีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ให้ไล่ พ.ต.ท.มานะ ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ถูกลสั่งพักราชการ เนื่องจากเห็นว่าตามพยานหลักฐานฟังได้ว่าการที่ พ.ต.ท.มานะ เข้าไปในสวนรื่นฤดีซึ่งเป็นที่ปฏิบัติการของคณะปฏิวัติโดยไม่มีหน้าที่ พฤติการณ์เป็นการ

ร่วมกันเพื่อล้มล้างรัฐบาลและรัฐธรรมนูญ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรมตำรวจจึงมีคำสั่งที่ ๑๕๒๙/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ไล่ พ.ต.ท.มานะ ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ทราบคำสั่งพักราชการเป็นต้นไป

๖. พ.ต.ท.มานะ ได้อุทธรณ์คำสั่งไล่ออกจากราชการต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ(ก.ตร.)ว่า คำสั่งลงโทษหลังจากมีพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแล้วย่อมเป็นการไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย ก.ตร.พิจารณาแล้วมีมติให้กลับเข้ารับราชการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะประธาน ก.ตร.ได้รายงานผลการพิจารณาของ ก.ตร.ตามหนังสือที่ มท.๐๕๐๑ (ก.ตร.)/๑๕๓๒ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๓ เสนอต่อนายกรัฐมนตรีและขอให้นายกรัฐมนตรีสั่งให้กรมตำรวจรับ พ.ต.ท.มานะ กลับเข้ารับราชการ โดยชี้แจงว่า การกลับเข้ารับราชการของข้าราชการตำรวจมีผลแตกต่างกับข้าราชการทหาร เพราะการกลับเข้ารับราชการของข้าราชการตำรวจเป็นการกลับเข้ารับราชการเนื่องจากการอุทธรณ์ฟังขึ้น และหากนายกรัฐมนตรีสั่งให้กลับเข้ารับราชการก็ต้องถือว่ามิได้กระทำความผิด มีสิทธินับเวลาระหว่างถูกออกจากราชการเป็นอายุราชการด้วยเสมือนไม่เคยถูกออกจากราชการ และมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างที่ถูกไล่ออกจากราชการด้วย รองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประमाण อติเรกสาร) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งให้ปฏิบัติตามมติ ก.ตร. กรมตำรวจจึงมีคำสั่งที่ ๑๐๙๕/๒๕๒๓ ให้ พ.ต.ท.มานะ กลับเข้ารับราชการและวางฎีกาเบิกเงินเดือนระหว่างถูกไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๐ (วันทราบคำสั่งพักราชการ) ถึงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๓ (วันสุดท้ายก่อนวันรายงานตัวกลับเข้ารับราชการ) ให้แก่ พ.ต.ท.มานะ ฯ

กระทรวงการคลังได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว เห็นว่า

๑. ในระหว่างที่ พ.ต.ท.มานะ ถูกจำคุกตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี กรมตำรวจมิได้พิจารณาโทษทางวินัย ไล่ออก หรือปลดออกจากราชการ คงมีแต่เพียงคำสั่งพักราชการเท่านั้น ย่อมพอพิจารณาได้ว่า การดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในเรื่องนี้ยังไม่สิ้นสุดกระบวนการ

๒. การถูกจำคุกก็ถือว่าเป็นการขาดราชการ ถ้าเกิน ๑๕ วัน กรมตำรวจมีอำนาจสั่งไล่ออกหรือปลดออกได้ตามกฎหมายข้าราชการพลเรือน กฎหมายข้าราชการพลเรือนไม่มีบทบัญญัติไว้ตอนใดที่จะให้สิทธิข้าราชการพักราชการเพื่อไปรับโทษจำคุก

๓. หากพิจารณาว่าการลงโทษจำคุกตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งถือเป็นมูลเหตุทำให้ขาดคุณสมบัติการรับราชการ ก็ชอบที่กรมตำรวจจะทำให้ โดยอนุโลมใช้หลักเกณฑ์ในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งบัญญัติว่า "ในกรณีที่บทกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใด ๆ ได้บัญญัติ หรือกำหนดให้การรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดเป็นเงื่อนไขของการขาดคุณสมบัติ การเสียสิทธิ การถอดยศ หรือการพ้นจากตำแหน่ง ในกรณีเช่นว่านั้น ให้หมายความรวมถึงการรับโทษอาญาตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ ที่ให้ลงโทษบุคคลในทางอาญาด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะได้รับโทษก่อน ในวันหรือหลังวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ"

๔. อย่างไรก็ดี การละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในกรณีของ พ.ต.ท.มานะ ได้ถูกแก้ไขและมีการพิจารณาโทษทางวินัยในลำดับต่อมา กล่าวคือ ได้มีการตั้งกรรมการสอบสวนพิจารณาเรื่องของ พ.ต.ท.มานะ และรายงานให้ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยไล่ออก กรมตำรวจได้ดำเนินการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย โดยออกคำสั่งที่ ๑๕๒๙/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ไล่ พ.ต.ท.มานะ ออกจากราชการ คำสั่งนี้ถือว่าชอบแล้ว

๕. เมื่อ พ.ต.ท.มานะ อุทธรณ์คำสั่งไล่ออก โดยอ้างว่า การนิรโทษกรรมตามหลักกฎหมายนั้น ถือว่าไม่มีโทษและไม่ได้กระทำผิดมาแต่ต้น รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการ ก.พ. รับฟังคำอุทธรณ์ของ พ.ต.ท.มานะ และสั่งให้ พ.ต.ท.มานะ กลับเข้ารับราชการ รวมทั้งสั่งการให้กรมตำรวจปฏิบัติตามมติ ก.ตร.ที่จะให้จ่ายเงินเดือนให้ พ.ต.ท.มานะ ย้อนหลังเสมือนไม่เคยถูกไล่ออกจากการนั้น คำสั่งในตอนหลังนี้ อาจจะเป็นคำสั่งที่ขัดต่อเงื่อนไขจำกัดการนิรโทษกรรมก็ได้ กล่าวคือ กระทรวงการคลังเห็นว่าการนิรโทษกรรมไม่มีผลบังคับย้อนหลังก่อนประกาศใช้กฎหมายนิรโทษกรรมโดยตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ บัญญัติว่า "...ไม่ว่าผู้นั้นจะได้รับโทษตามคำสั่งดังกล่าวอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือไม่ก็ตาม พ้นจากการเป็นผู้กระทำผิด และถ้าผู้นั้นรับโทษอยู่ ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ" การนิรโทษกรรมนี้มีเงื่อนไขเวลาในการบังคับใช้ ผู้ได้รับนิรโทษกรรมนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำผิด และการลงโทษนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ ใช้บังคับ ความในตอนนี้ย่อมหมายความว่า ก่อนที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ผู้ได้รับนิรโทษกรรมยังเป็นผู้กระทำผิดนอกจากนี้ การกระทำความผิดและการรับโทษตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีของ พ.ต.ท.มานะ ก่อนกฎหมายนิรโทษกรรม ยังคงถือว่ามียุทธและมีผลบังคับ เพราะเป็นข้อเท็จจริง หาได้ถูกลบล้างไปตามกฎหมายนิรโทษกรรมแต่ประการใด สำคัญนี้ก็ปรากฏตามมาตรา ๓ วรรคสอง ซึ่งระบุให้มีการริบทรัพย์ (อาวุธปืนพก .๓๘ หนึ่งกระบอก ธนบัตร ๕๙๖,๐๐๐ บาท) ต่อไป ถ้าหากการนิรโทษกรรมเป็นไปตามหลักนิติศาสตร์ดังที่ พ.ต.ท.มานะ อ้าง ก็ชอบที่จะต้องคืนทรัพย์ให้แก่ผู้กระทำความผิด แต่การไม่คืนทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดก็เพราะการนิรโทษกรรมตามกฎหมายฉบับนี้ยังมีขอบเขตจำกัดและยังยอมรับว่ามีการกระทำความผิดที่กฎหมายนิรโทษกรรมไม่ประสงค์จะลบล้างและให้ผู้กระทำความผิดได้รับการนิรโทษกรรม โดยทรัพย์ของกลางที่ถูกริบตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๔/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๐ มีรายการและข้อความระบุไว้ดังนี้คือ "ส่วนของกลางอาวุธปืนพก ขนาด .๓๘ ๑ กระบอก และธนบัตร ๕๙๖,๐๐๐ บาท ซึ่งได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดและถูกยึดไว้เป็นของกลางในคดีนี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น" ซึ่งเมื่อพิจารณาเหตุข้อความในคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๔/๒๕๒๐ ประกอบกับพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ มาตรา ๓ วรรคสอง ก็พอจะวินิจฉัยได้ว่าทรัพย์ที่ถูกริบนั้น ถ้าปราศจากผู้กระทำ ย่อมไม่มีทางที่จะเป็นทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิด เมื่อกฎหมายนิรโทษกรรมจำกัดขอบเขตการนิรโทษกรรมและยอมรับว่ามีทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดต้องถูกริบก็เท่ากับยอมรับว่ามีผู้กระทำความผิด และผู้กระทำความผิดจะไม่ได้รับผลของการนิรโทษกรรมตามไปด้วย และช่วยที่ยอมรับว่ามีการกระทำความผิดโดยไม่ได้รับ

ผลของกฎหมายนิรโทษกรรมก็คือช่วงระยะเวลาก่อนกฎหมายนิรโทษกรรมบังคับใช้นั้นเอง นอกจากนั้นมาตรา ๔ ยังจำกัดมิให้ผู้ได้รับนิรโทษกรรมเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ซึ่งเท่ากับเป็นการยืนยันและสนับสนุนว่าการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนกฎหมายนิรโทษกรรมนั้นยังเป็นการผิดอยู่

ปัญหาจึงมีอยู่ประการเดียวว่า กรมตำรวจมีคำสั่งที่ ๑๕๒๙/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ไล่ พ.ต.ท.มานะ ภายหลังที่กฎหมายนิรโทษกรรมใช้บังคับ (๓ ธันวาคม ๒๕๒๐) จะเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและจะเป็นเหตุให้ พ.ต.ท.มานะ หยิบยกเอากฎหมายนิรโทษกรรมมาอ้างเพื่อเรียกร้องสิทธิและประโยชน์ได้หรือไม่ เพียงใด การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายนี้เป็นเรื่องที่จะต้องตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนิรโทษกรรม เมื่อกฎหมายนิรโทษกรรมยังยอมรับว่า พ.ต.ท.มานะ ามีโทษอยู่และรับโทษจำคุกระหว่างวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๐ ถึงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๐ การสั่งไล่ พ.ต.ท.มานะ ออกจากราชการตามกฎหมายข้าราชการพลเรือน แม้จะเกิดขึ้นภายหลังกฎหมายนิรโทษกรรม ก็ยังถือว่ามียกบังคับ เพราะกฎหมายนิรโทษกรรมยังถือว่า ระหว่างที่ พ.ต.ท.มานะ ถูกจำคุกยังมีความผิดอยู่(ไม่ได้รับการนิรโทษกรรมตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง) และ พ.ต.ท.มานะ จะเรียกร้องสิทธิคัดค้านคำสั่งนี้เพื่อลบล้างความผิดตามกฎหมายนิรโทษกรรมย้อนหลังไปก็ทำไม่ได้ เพราะขัดต่อข้อเท็จจริง และขัดต่อกฎหมายนิรโทษกรรมตามมาตรา ๓ และมาตรา ๔ พ.ต.ท.มานะ จะอ้างสิทธิที่ได้รับจากผลของการนิรโทษกรรมก็เพียงให้กลับเข้ารับราชการได้และไม่อาจได้รับสิทธิประโยชน์ก่อนวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๐ ซึ่งกฎหมายบังคับใช้แล้วได้และไม่ย้อนหลังไปจนถึงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๐ ดังนั้น ก.ตร.จะรับฟังอุทธรณ์ของ พ.ต.ท.มานะ ซึ่งหยิบยกเอากฎหมายนิรโทษกรรมเป็นข้ออ้างเสนอรองนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีให้สั่ง พ.ต.ท.มานะ กลับเข้ารับราชการอีก ก็ชอบที่จะทำได้โดยมีขอบเขตจำกัด แต่การที่จะให้มีผลบังคับย้อนหลังเสมือนเป็นผู้ไม่มีความผิดหรือไม่เคยกระทำความผิดมาแต่ต้นนั้น น่าจะขัดต่อข้อเท็จจริงและขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายนิรโทษกรรม นอกจากนี้ กรณีที่เกิดขึ้นจะต้องบังคับตามกฎหมายพิเศษ การสั่งการใด ๆ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น เมื่อมาขัดแย้งกับกฎหมายพิเศษที่บังคับใช้เฉพาะกรณีของ พ.ต.ท.มานะ เช่นนี้ ก็ชอบที่จะต้องบังคับใช้ไปตามกฎหมายพิเศษ

โดยที่การพิจารณาเรื่องนี้ มีปัญหาข้อกฎหมายหมายที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการอื่นและผู้มีส่วนได้เสีย คือ พ.ต.ท.มานะ ได้ร้องเรียนมาด้วย ฉะนั้น เพื่อให้การพิจารณาปัญหานี้เป็นไปโดยความรอบคอบ กระทรวงการคลังจึงใคร่ขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย โดยอาศัยข้อเท็จจริงและความเห็นของกระทรวงการคลังข้างต้นเป็นมูลฐาน ดังนี้

๑. คำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๑๕๒๙/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ไล่ พ.ต.ท.มานะ ออกจากการานั้น เป็นคำสั่งที่พิจารณาโทษทางวินัย และการออกคำสั่งหลังจากมีประกาศพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมมา คำสั่งนี้เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ กรมตำรวจมีอำนาจพิจารณาโทษทางวินัยภายหลังที่ประกาศใช้กฎหมายนิรโทษกรรมเกี่ยวกับคดีของ พ.ต.ท.มานะ หรือไม่

๒. เมื่อมีพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ พ.ต.ท.มานะฯ จึงหยิบยกเอาผลของการนิรโทษกรรมตามกฎหมายฉบับนี้เป็นเหตุผลในการอุทธรณ์โดยอ้างว่าเมื่อได้รับนิรโทษกรรมแล้ว ก็ถือว่าไม่มีความผิดและไม่ได้กระทำความผิดมาตั้งแต่ต้น หรือถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งเท่ากับ พ.ต.ท.มานะฯ อ้างว่ากฎหมายนิรโทษกรรมมีผลย้อนหลังทำให้ พ.ต.ท.มานะฯ เป็นผู้ไม่ได้กระทำความผิดและไม่มีผิดมาตั้งแต่ต้น การที่ ก.ตร.รับฟังคำอุทธรณ์ของ พ.ต.ท.มานะฯ และเสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการให้กรมตำรวจสั่งให้ พ.ต.ท.มานะฯ กลับเข้ารับราชการและให้จ่ายเงินเดือนรวมทั้งรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญย้อนหลังด้วย รองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประमाण อติเรกสาร) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี สั่งให้ปฏิบัติตามมติ ก.ตร. คำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าว ถูกต้องหรือไม่

๓. เมื่อความเห็นของกระทรวงการคลังตามข้อ ๒ เป็นการถูกต้อง กรมตำรวจ และ ก.ตร.ควรที่จะต้องทบทวนและแก้ไขมติเสียใหม่ ซึ่งจะเป็นการถูกต้องหรือไม่เพียงไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) แล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในเบื้องต้น คือ พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการอันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐบาลในราชอาณาจักร ระหว่างวันที่ ๒๕ และวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ พ.ศ. ๒๕๒๐ มีผลย้อนหลังหรือไม่

การนิรโทษกรรม คือ การที่รัฐต้องการลบล้างการกระทำอันเป็นความผิดอาญาบางประเภทโดยให้ถือว่ากระทำความผิดนั้นไม่เป็นความผิดอาญาอีกต่อไป ซึ่งต่างกับการยกโทษอันเป็นการยกโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดอาญาเพื่อที่ผู้นั้นจะไม่ต้องรับโทษอีกต่อไป แต่มิได้ลบล้างการกระทำความผิดอาญาแต่อย่างใด การกระทำใดจะเป็นความผิดอาญาได้ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ องค์ประกอบทางกฎหมาย (element legal) องค์ประกอบทางการกระทำ (element materiel) และองค์ประกอบทางจิตใจ (element moral) การกระทำใดจะเป็นความผิดอาญาได้ต้องมีกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นบัญญัติว่าเป็นความผิดการนิรโทษกรรมที่เป็น การลบล้างความผิดอาญาจึงต้องทำเป็นกฎหมายเช่นเดียวกัน กฎหมายนิรโทษกรรมตราขึ้นภายหลังเพื่อใช้บังคับแก่การกระทำความผิดอาญาซึ่งได้เกิดขึ้นแล้ว โดยลบล้างองค์ประกอบทางกฎหมายของการกระทำนั้น เนื่องจากการกระทำอันเป็นข้อเท็จจริงนั้นได้เกิดขึ้นแล้วโดยกฎหมายนิรโทษกรรมไม่อาจลบล้างได้คงลบล้างได้แต่เพียงองค์ประกอบทางกฎหมาย เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญาอีกต่อไปกฎหมายนิรโทษกรรมจึงมีผลย้อนหลังไปตั้งแต่มีการกระทำนั้นโดยลบล้างมลทินความผิดอาญาเท่าที่จะทำได้ ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติ มาตรา ๒ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญาซึ่งบัญญัติว่า “ถ้าตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง การกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ให้ผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และถ้าได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ก็ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลง”

กฎหมายนิรโทษกรรมแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน การที่พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ ในกรณีที่เป็นปัญหานี้บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ วรรคสอง ว่า “ความในวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนถึงการริบของกลางที่ได้กระทำไปแล้วตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ที่ ๔/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๐” และบัญญัติไว้ในมาตรา ๔ ว่า “การนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับนิรโทษกรรมในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น” นั้น ก็เพราะว่ากฎหมายนิรโทษกรรมมีผลย้อนหลังนั่นเอง ในเมื่อการกระทำที่เคยเป็นความผิดอาญาและเป็นมูลฐานของการริบทรัพย์สินของกลาง และเป็นเหตุให้ต้องเสียสิทธิและประโยชน์ใด ๆ ไปไม่เป็นความผิดอาญาอีกต่อไป โดยหลักแล้วการริบทรัพย์สินโดยปราศจากมูลความผิดย่อมทำไม่ได้และต้องคืนทรัพย์สินนั้นไป และผู้ที่เสียสิทธิและประโยชน์ใด ๆ ไปเพราะการถูกลงโทษทางอาญานั้นก็ชอบที่จะกลับคืนสู่สถานะเดิม แต่พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ ต้องการยกเว้นในเรื่องนี้ จึงต้องบัญญัติข้อยกเว้นไว้ให้ชัดเจน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ มีผลย้อนหลัง

๒. สำหรับปัญหาที่ว่า คำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๑๕๒๙/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ซึ่งไล่ พ.ต.ท.มานะฯ ออกจากราชการ อันเป็นคำสั่งที่พิจารณาโทษทางวินัยภายหลังจากที่มีประกาศใช้พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ แล้ว เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น

พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการอันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของราชอาณาจักรในราชอาณาจักร ระหว่างวันที่ ๒๕ และวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ พ.ศ. ๒๕๒๐ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บรรดาการกระทำอันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของราชอาณาจักรในราชอาณาจักรซึ่งได้กระทำการระหว่างวันที่ ๒๕ และวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ และบรรดาการกระทำอันเป็นความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเนื่องจากการกระทำอันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของราชอาณาจักรในราชอาณาจักรในระหว่างวันดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการกระทำอันเป็นความผิดต่อชีวิต ให้ถือว่ากระทำความผิดนั้น ๆ ไม่เป็นความผิดอีกต่อไป และให้ผู้กระทำความผิดซึ่งถูกลงโทษในความผิดต่อความมั่นคงของราชอาณาจักร ความผิดต่อเจ้าพนักงาน และความผิดฐานบุกรุก ตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ ๒/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ที่ ๔/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ไม่ว่าผู้นั้นจะได้รับโทษตามคำสั่งดังกล่าวอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือไม่ก็ตาม พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดและถ้าผู้นั้นรับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

เมื่อพิจารณาจากถ้อยคำในมาตรา ๓ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว แม้จะใช้คำว่า “ความผิด” โดยมีได้ระบุว่าเป็นความผิดอาญาหรือความผิดวินัยก็ตาม แต่คำว่า “ความผิดต่อความมั่นคงของราชอาณาจักรในราชอาณาจักร” “ความผิดต่อเจ้าพนักงาน” และ “ความผิดฐานบุกรุก” นั้น ล้วนแต่เป็นฐานของความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาทั้งสิ้น นอกจากนี้การริบของกลางก็มีได้แต่ในการกระทำความผิดอาญาเท่านั้น กฎหมายนิรโทษกรรมเป็นข้อยกเว้นของกฎหมายจึงต้องตีความโดยเคร่งครัดตามสัณฐานกฎหมายที่ว่า “exceptio est strictissimae interpretationis” หากกฎหมายนิรโทษกรรมมุ่งหมายจะยกเว้นความรับผิดทางแพ่งหรือความผิดทางวินัยด้วยก็ต้อง

บัญญัติไว้ให้ชัดเจน ในเมื่อพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าให้รวมถึงการกระทำความผิดวินัยด้วย พระราชบัญญัติดังกล่าวจึงลบล้างเฉพาะความผิดอาญาเท่านั้น

ในเมื่อพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้ยกเว้นความผิดวินัย เพียงแต่ลบล้างองค์ประกอบทางกฎหมายของความผิดอาญา มิได้ลบล้างองค์ประกอบทางการกระทำอันเป็นข้อเท็จจริงไปด้วย และโดยหลักแล้วการพิจารณาโทษทางวินัยก็เป็นเรื่องการปกครองบังคับบัญชาอันเป็นเอกเทศจากการลงโทษทางอาญา การลงโทษทางวินัยไม่มีผลต่อการลงโทษทางอาญา แต่การลงโทษทางอาญาอาจมีผลต่อการลงโทษทางวินัยได้ในกรณีที่มีการกำหนดให้การกระทำความผิดอาญาบางประเภทเป็นความผิดวินัย ผู้มีอำนาจพิจารณาโทษทางวินัยจึงมีอำนาจที่จะพิจารณาโทษทางวินัยของ พ.ต.ท.มานะฯ ต่อไปได้ แต่การที่จะลงโทษทางวินัยได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกระทำความผิดอันเป็นมูลฐานของความผิดวินัย ถ้าความผิดวินัยมูลฐานมาจากการถูกลงโทษทางอาญา"ในความผิดอาญาที่ได้รับการนิรโทษกรรมไปแล้วก็ไม่อาจอาศัยการถูกลงโทษทางอาญานั้นเป็นมูลฐานในการลงโทษทางวินัยได้อีก แต่ถ้าการกระทำของ พ.ต.ท.มานะฯ ยังเป็นความผิดวินัยฐานอื่นได้อีก พ.ต.ท.มานะฯ ก็อาจจะถูกลงโทษทางวินัยได้ แต่ในกรณีที่เป็นปัญหานี้ปรากฏว่า คำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๑๕๒๙/๒๕๒๑ ที่ไล่ พ.ต.ท.มานะฯ ออกจากราชการนั้นมีมูลฐานมาจากการถูกลงโทษทางอาญาที่ได้รับการนิรโทษกรรมไปแล้วเป็นหลัก คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓. สำหรับปัญหาที่ว่า การวินิจฉัยชี้ขาดจากกรรณายกรัฐมนตรี สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี สั่งให้กรมตำรวจปฏิบัติตามมติ ก.ตร.ที่เสนอว่า อุทธรณ์ของ พ.ต.ท.มานะฯ ฟังขึ้น โดยให้กรมตำรวจสั่งให้ พ.ต.ท.มานะฯ กลับเข้ารับราชการและให้จ่ายเงินเดือนรวมทั้งรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ในการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญย้อนหลังด้วยถูกต้องหรือไม่ นั้น

ปัญหาดังกล่าวนี้น มีข้อพึงพิจารณาในเบื้องต้น คือ การอุทธรณ์ของ พ.ต.ท.มานะฯ ต้องห้ามตามมาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ หรือไม่ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๔ ดังกล่าวหมายความว่าผู้ที่เสียสิทธิและประโยชน์ใด ๆ ไปเพราะการถูกลงโทษทางอาญาไม่ได้ ในกรณีนี้ พ.ต.ท.มานะฯ ถูกสั่งพักราชการกรมตำรวจ ที่ ๗๑๑/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๐ และถูกสั่งลงโทษจำคุกตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ที่ ๔/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๐ แต่กรมตำรวจมิได้พิจารณาสั่งการอย่างใดจนกระทั่งได้มีพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ ให้ พ.ต.ท.มานะฯ พ้นโทษจำคุกตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๐ กรมตำรวจจึงได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัย ผลการสอบสวนไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่า พ.ต.ท.มานะฯ กระทำผิด จึงได้มีคำสั่ง ที่ ๙๗๔/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ให้ พ.ต.ท.มานะฯ กลับเข้ารับราชการตามเดิม แต่ต่อมากรมตำรวจก็ได้มีคำสั่ง ที่ ๙๙๐/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ยกเลิกคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการและได้เสนอผลการสอบสวนเพิ่มเติมต่อ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย ซึ่ง อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน

^๑ มาตรา ๔ การนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับนิรโทษกรรมในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

๒๕๒๑ ให้ไล่ พ.ต.ท.มานะฯ ออกจากราชการ กรมตำรวจจึงมีคำสั่ง ที่ ๑๕๒๙/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ไล่ พ.ต.ท.มานะฯ ออกจากราชการตั้งแต่วันทราบคำสั่งพักราชการเป็นต้นไป เมื่อข้อเท็จจริงเป็นเช่นนี้ จึงเห็นว่า พ.ต.ท.มานะฯ ถูกลงโทษทางวินัยภายหลังที่ได้มีพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแล้ว พ.ต.ท.มานะฯ จึงมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยตามกฎหมายได้โดยไม่ขัดต่อมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ แต่อย่างใด

พ.ต.ท.มานะฯ ได้อุทธรณ์คำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๑๕๒๙/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ตามมาตรา ๖๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ และมาตรา ๑๐๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘-

ก.ตร.พิจารณาอุทธรณ์ของ พ.ต.ท.มานะฯ ในข้อกฎหมายแล้ว เห็นว่า การที่บุคคลใดต้องรับโทษทางอาญาอยู่ไม่ว่าสถานใด หากต่อมามีกฎหมายนิรโทษกรรมแก่การกระทำของบุคคลนั้น ต้องถือว่าการกระทำของบุคคลนั้นไม่เป็นความผิด (อาญา) แต่อย่างใด โทษทางวินัยอันเนื่องมาจากการกระทำผิดอาญาจึงต้องถือว่ามีได้เคยรับโทษมาก่อนเลย ดังนั้น คำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์มีเหตุผลอันควรรับฟังได้ จึงเห็นควรให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการตามเดิมโดยให้มีสิทธินับระยะเวลาระหว่างที่ถูกออกจากราชการเข้าเป็นอายุราชการ และได้รับเงินเดือนระหว่างถูกไล่ออกจากราชการเต็มจำนวนย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกไล่ออกด้วย

มาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติว่า เมื่อ ก.พ. (ในกรณีนี้คือ ก.ตร.) ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้นายกรัฐมนตรีสั่งการให้เป็นไปตามมติของ ก.พ. (ก.ตร.) ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประมาณ อติเรกสาร) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ก็ได้สั่งให้ปฏิบัติตามมติ ก.ตร. กล่าวคือ ให้ผู้อุทธรณ์กลับ

^๒ มาตรา ๖๑ ในระหว่างที่ยังมิได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ หมวด ๕ และหมวด ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับแก่เรื่องวินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ และการอุทธรณ์ของข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม โดยให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ ทั้งนี้ โดยให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรืออำนาจหน้าที่ของผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ตร. หรือของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

^๓ มาตรา ๑๐๕ การอุทธรณ์คำสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้ผู้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีสั่งการให้เป็นไปตามมติของ ก.พ.

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ หรือให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือให้ดำเนินการประการใด ให้กระทรวงทบวงกรมดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ให้นำมาตรา ๙๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เข้ารับราชการ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการนั้น มาตรา ๑๐๕ ดังกล่าวข้างต้นบัญญัติให้นำมาตรา ๙๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม มาตรา ๙๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติว่า เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น ซึ่งก็ได้แก่พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกฤษฎีกานี้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐^๕ ว่า การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ ให้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ และในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑^๖ ว่าให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับแก่การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกโดยอนุโลม พระราชบัญญัติเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๗^๗ บัญญัติว่า เงินเดือนระหว่างพักราชการของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการนั้น เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักมิได้กระทำความผิดและไม่มีมลทินหรือมัวหมองให้จ่ายให้เต็ม

ในเมื่อได้วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่มีการกระทำความผิด และการพิจารณาอุทธรณ์ของ พ.ต.ท.มานะฯ ก็ได้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) จึงเห็น

^๔ มาตรา ๙๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๙๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น ส่วนในกรณีสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นยุติแล้วผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการมิได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเดือนในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนและการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

^๕ มาตรา ๒๐ การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ ให้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการหรือระเบียบข้อบังคับที่กระทรวงกลาโหมกำหนดขึ้นโดยได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ มาตรา ๒๑ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับแก่การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกด้วยโดยอนุโลม

^๗ มาตรา ๗ เงินเดือนระหว่างพักราชการนั้น เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด

(๑) ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักมิได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินหรือมัวหมองให้จ่ายให้เต็ม.

ว่าการวินิจฉัยชี้ขาดของรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประमाण อติเรกสาร) ฯ ในกรณีนี้ นอกจากจะ
เป็นการถูกต้องแล้ว ยังเป็นคำสั่งที่เป็นที่สุดแล้วอีกด้วย ดังนั้น ปัญหาที่ว่า กรมตำรวจและ ก.ตร.
จะต้องทบทวนและแก้ไขมติเสียใหม่จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๒๔